UNIVERSITY OF OXFORD
DPIR
DEPARTMENT OF POLITICS & INTERNATIONAL RELATIONS
School of Interdisciplinary Area Studies
SOCIAL SCIENCES DIVISION
E·S·R·C ECONOMIC & SOCIAL RESEARCH COUNCIL
www.area-studies.ox.ac.uk/presidentialism
www.politics.ox.ac.uk
2015

Проект з коаліційного президенціалізму

Дослідницький звіт, січень 2015: Як члени парламенту розуміють коаліційну політику в системах президентського правління

Brazilian National Congress, Brasília.

Paul Chaisty, Nic Cheeseman, Timothy Power
(Оксфордський університет) [1]

This research was funded by the Economic and Social Research Council, Grant Reference: RES-062-23-2892.

1 Дані, включені до даного звіту, були зібрані за допомогою великої групи дослідників. Автори хотіли б подякувати зокрема менеджерові проекту і науковому співробітникові, Світлані Черних та науковим консультантам у Беніні (Azizou Chabi Imorou, Michaela Collord), Бразилії (Wladimir Gramacho), Вірменії (Олександр Маркаров, Аніг Гаспарян, Амо Данієлян, Нарек С. Галстян), Еквадорі (Santiago Basabe-Serrano), Кенії (Dominic Burbidge, Daniel Paget), Малаві (Emmanuel Desiderio Liwimbi), Росії (Андрій Куликов), Україні (Олексій Гаран, Петро Бурковський) і Чилі (Germán Bidegain Ponte).

Резюме

Мотиваційні питання даного дослідження

- Як президенти, які мають меншість в парламенті, керують у випадку фрагментованих багатопартійних законодавчих органів?
- Як це виглядає в різних країнах світу, а також з різними президентами?
- Які стратегії зарекомендували себе як найбільш успішні?
- Чи ці стратегії просувають, або навпаки підривають процеси демократизації?

Основні висновки

- Здатність президентів формувати коаліції призвела до того, що очікуване “важке поєднання” багатопартійності і президентських систем не виявилося згубним для політичної стабільності.
- Коаліційний президенціалізм дозволяє урядам забезпечити проходження їх законодавчого порядку денного, за рахунок укладання політичних домовленостей, які створюють (більші чи менші) обмеження їхньої діяльності.
- Президенти використовують п’ять основних інструментів для створення і підтримки коаліцій: владу кабінету міністрів, бюджетні повноваження, партійний вплив, законодавчу владу й обмін послугами.
- Депутати згодні, що урядова влада є найбільш ефективним інструментом, яким володіють президенти, для підтримки коаліції; значення, яке надається іншим інструментам значно змінюється залежно від випадків.
- Більшість законодавців погодилися, що коаліційне президентське правління є вигідним для політичної стабільності та представництва різноманітних інтересів в уряді.

- Тим не менше, більшість депутатів також вважає, що коаліційний президенціалізм призводить до опортуністичної підтримки уряду дня, підриває здатність законодавчого органу вимагати від президента звітності та сприяє політичному клієнтелізму.

Визначення

- Коаліційний президенціалізм (коаліційне президентське правління) існує тоді, коли президент, чия партія не має більшості в нижній палаті парламенту, прагне формувати і підтримувати міцну міжпартійну коаліцію.
- Сторони коаліції, як правило, але не у всіх випадках, винагороджуються, за їхню підтримку, міністерськими портфелями або іншими керівними посадами.

Розглянуті приклади і методологія

- Порівняння невеликої кількості випадків (small-N comparison) в наступних 9 країнах на трьох континентах: Бенін, Бразилія, Вірменія, Еквадор, Кенія, Малаві, Росія, Україна та Чилі.
- Інтерв'ю, які включали відкриті та стандартизовані питання, з 350 депутатами.
- Законодавчі дані з офіційних звітів парламентських засідань та інших джерел.
- Тематичні дослідження ключових законодавчих актів і бюджетного процесу.

Дослідницький звіт ПКП

Ставлення депутатів до коаліційної політики в президентських системах

Вступ

Значна частина класичної літератури присвяченої розвитку демократії припускає, що президентська форма правління, або поєднання президентської форми правління і багатопартійності, є шкідливими для демократії (Mainwaring 1993; Linz 1994). Тим не менш, багато багатопартійних президентських політичних систем, що виникли в Африці, Латинській Америці і країнах колишнього Радянського Союзу, виявилися напрочуд стабільними. Значною мірою це пояснюється тим, що президенти змогли діяти як прем'єр-міністри (Colomer і Negretto 2005), утворюючи міжпартійні коаліції, щоб забезпечити більшість у законодавчому органі і, отже, (принаймні частково) успіх свого законодавчого порядку денного. Проект з коаліційного президенціалізму (ПКП) намагається зрозуміти політику формування і підтримки альянсу, і ставить перед собою наступні важливі питання: Як президенти керують у випадку фрагментованих законодавчих органів? Як це виглядає в різних країнах світу? Які стратегії зарекомендували себе як найбільш успішні? Чи ці стратегії просувають, або навпаки підривають процеси демократизації?

Для того, щоб мати можливість проаналізувати найсуттєвіші інструменти, якими президенти користуються, щоб утримати свої коаліції – законодавчу владу, партійний вплив, урядове управління, бюджетні повноваження і обмін послугами – ми впроваджуємо поняття "президентського інструментарію", яке дозволяє нам розглянути відносну цінність різних інструментів і комбінацій, в яких вони використовуються. Ми хотіли б з'ясувати, чому деякі президенти використовують певні інструменти, а не інші, та які комбінації інструментів є найефективнішими для забезпечення коаліційної дисципліни.

У поданому звіті – який є оглядом нашого проекту і першим переліком висновків дослідження – увага зосереджена на ставленні депутатів до використання цих інструментів і ролі коаліційного президентського правління. Ми прагнемо зробити висновки з досвіду та думки законодавців, які працювали в контексті коаліційного президенціалізму понад тридцяти років. Базуючись на інтерв'ю з 350 депутатами з країн які ми взяли за приклад - Бенін, Бразилія, Вірменія, Еквадор, Кенія, Малаві, Росія, Україна та Чилі - ми ставимо перед собою такі два питання. Перше: які стратегії або інструменти використовуються президентами для підтримки коаліцій? Друге: якими є наслідки використання цих інструментів, чи, іншими словами, які плюси і мінуси коаліційного президенціалізму?

Ми знаходимо певні спільні риси аналізуючи 51 президентський мандат протягом розглянутого періоду в дев'яти країнах нашого дослідження. Цілком очевидно, що існує певний ступінь консенсусу серед депутатів щодо найефективніших інструментів і повноважень, якими володіють президенти. Більшість законодавців погоджуються, що здатність президентів

роздавати міністерські портфелі, щоб винагородити лояльних партнерів по коаліції, є найбільш ефективним засобом забезпечення дисципліни. Другим найважливішим інструментом управління коаліцією депутати загалом назвали законодавчі повноваження президента. На третьому місці виступають бюджетні повноваження. Контроль президента над власною партією і здатність укладати неформальні угоди з окремими законодавцями займають останнє місце. В питанні значення міністерських призначень існує широкий консенсус в країнах, які ми досліджуємо, а щодо інших факторів наявні серйозні відмінності.

Ці відмінності демонструють велику різноманітність стратегій, які використовуються президентами в контексті коаліційного президеціалізму, і те, як вони змінюються в часі і просторі. Вони також вказують на важливі відмінності між різними випадками, а також на доцільність розглядати повний спектр інструментів, які президент може використовувати, щоб зберегти політичні альянси, а не тільки зосереджуватися на одному конкретному інструменті, як це подається в значній частині літератури на сьогоднішній день. Наприклад, в Беніні, де патронаж займає центральне місце в законодавчій політиці, а політичні партії є слабкими, 40% депутатів вважають, що бюджетні повноваження є найважливішим інструментом, доступним президентові. Цей самий параметр складає лише 6% у Вірменії, де депутати вважають законодавчі повноваження президента дуже важливими і другим по рахунку найефективнішим інструментом управління коаліцією (28%).

Ми також констатуємо високий рівень згоди щодо переваг і негативних наслідків коаліційного президентського правління. Більшість законодавців погоджується, що коаліційний президенціалізм є вигідним для політичної стабільності та представництва різноманітних інтересів. Тим не менш, вони також вважають, що він призводить до опортуністичної підтримки уряду дня, тим самим підриваючи здатність законодавчого органу вимагати від президента звітності та просування стилю політики побудованого на обміні послугами. Іншими словами, депутатам, які приймали участь в нашому дослідженні, добре відомо, що коаліційне президентське правління передбачає компроміс. З одного боку, формування союзу полегшує процес управління і дозволяє президентові реагувати на нагальні політичні проблеми. З іншого боку, це ставить під загрозу законодавчий нагляд і підзвітність.

Інформація, надана законодавцями, які прийняли участь у нашому досліджені, містить нові перспективи з різних країн цілого світу. Це важливо, тому що досі наукове обговорення коаліційного президенціалізму зберігало тенденцію зосереджуватися на невеликій кількості країн Латинської Америки. Тим не менш, важливо пам'ятати, що законодавці не завжди є неупередженими у своїх судженнях про політичні системи, в яких вони працюють, і не завжди застосовують на практиці ті засоби, про які говорять. Наприклад, у Бразилії законодавці переконані в тому, що президентська коаліція, яка домінує в парламент є шкідливою для країни, тому що вона послаблює демократичну підзвітність. Тим не менше, на запитання, якою за розміром мала би бути коаліція, у випадку, якщо б респонденти були би президентом, середньостатистична відповідь була 60%.Така цифра, без сумніву, пояснюється тим, що вона дозволяє виконавчій владі домінувати в законодавчому органі і, потенційно, змінити конституцію.

Звіт починається з короткого огляду методології відбору даних, якою оперує Проект з коаліційного президенціалізму. Далі слідує огляд деяких ключових теоретичних внесків у вивчення президентської влади протягом останніх тридцяти років, після чого представляється наш аргумент, що, коли президенти керують в контексті коаліцій, вони використовують широкий "інструментарій" ресурсів. Емпіричний аналіз, який слідує за цим, досліджує інструментарій у двох підрозділах. Перший підрозділ присвячений питанню використання інструментів; другий - оцінці коаліційної політики депутатами. Заключна частина звіту підсумовує основні висновки та перечислює деякі інші питання, які ми ставимо перед собою в ПКП, і те, як ми плануємо знайти на них відповіді.

Дослідження коаліційного президенціалізму

Вибір прикладів для дослідження шляхом крос-регіонального аналізу ніколи не є легким. Одним з наших головних завдань було пересвідчитись, що базовий рівень демократії у всіх наших випадках однаковий, для того щоб мати впевненість, що ми порівнюємо "подібне з подібним". Нас цікавить коаліційна політика в режимах політичної демократії та/або в гібридних режимах, які є однозначно плюралістичними. Таким чином, для того, щоб здійснити відбір, ми встановлюємо наступний критерій, використовуючи два найбільш вживані режими класифікації: ми приймаємо до уваги режими, які долають поріг, зазначений індексом Polity IV, як такі, що дозволяють політичну конкуренцію (вище 1 за 21-бальною шкалою в діапазоні від -10 до +10) та поріг за індексом Freedom House як "частково вільні" (менше 5 за 7-бальною шкалою).[2] В зв'язку з цим, щодо деяких країн наш аналіз має лише історичний інтерес. Наприклад, ми не розглядаємо Росію після 2003 року, коли Freedom House перестав класифікувати Росію "частково вільною".

Окрім критерію, який встановлює рівень демократії, ми обмежуємо наше дослідження тими режимами, в яких президенти де-факто формують парламентські коаліції. Іншими словами, ми відбираємо тільки ті випадки, де президент відіграє провідну роль у формуванні та підтримці коаліцій. Це означає, що ми розглядаємо політичні системи, які хоч іноді й класифікуються іншими науковцями як напівпрезидентські, але в яких політика виконавчої влади вказує на те, що вони є насправді "президентськими", коли йдеться про формування коаліції. З іншого боку, ми не включаємо ті напівпрезидентські режими, де прем'єр-міністри виступають в ролі організатора коаліції, як це було у випадку з Україною в період з 2006 по 2010 рік.

Встановивши, які країни в наших трьох регіонах відповідають двом вищевказаним базовим критеріям, наступний крок полягає в забезпеченні коливання однієї з головних змінних, яка, за нашим припущенням, впливає на коаліційне управління, а саме труднощі, з якими президенти стикаються, коли прагнуть сформувати більшість у законодавчому органі. Обґрунтованим показником, який може бути використаний для подання значення в розрахунку, є Індекс коаліційної необхідності (Index of Coalitional Necessity, ICN), що бере до уваги два фактори, які в найбільшій мірі обмежують президента щодо законодавчої влади: (1) ефективне число партій, і (2) доля місць нижньої палати, які не зайняті номінальною партією президента.[3] З метою забезпечення варіації з точки зору величини викликів, що стоять перед виконавчою владою, ми навмисно обрали країни, які знаходяться у верхній, середній і нижній частині Індексу.[4]

Замість того щоб просто відібрати для дослідження всі відповідні президентські мандати, незалежно від країни, ми спочатку визначили дев'ять президентських режимів, що дозволяють отримати потрібну нам варіацію, а потім зібрали дані щодо всіх моментів коаліційного президенціалізму в цих країнах. Це дозволило нам скоротити логістичні та фінансові витрати, а водночас полегшило внутрішній аналіз випадків та розгляд впливу різних президентів, а отже лідерства, на управління коаліціями. Відбір випадків також був зумовлений практичними міркуваннями. Для того, щоб гарантувати крос-регіональний характер дослідження і забезпечити прийнятне навантаження для кожного із співдослідників, ми вибрали три країни з кожного регіону, всього дев'ять країн.

Взяті разом, вищевказані критерії привели нас до наступного відбору випадків. У Латинській Америці, Бразилія (яка є демократичною починаючи з 1985 року) є показовим прикладом коаліційного президентського правління з сильною виконавчою владою, особливо після прийняття нової конституції в 1988 році. Еквадор (1979-) забезпечує корисне порівняння з Бразилією, оскільки має таку ж багатопартійну систему, але повноваження виконавчої влади щодо встановлення порядку денного є слабшими протягом більшої частини аналізованого періоду. В Еквадорі, після демократизації, відбулися дві конституційні асамблеї, а це дає нам два різні приклади здійснення президентської влади. Чилі (1990-) ще більше розширює різновид контексту: особлива виборча система в пост-піночетівський період спонукає формувати коаліції перед виборами, а не після них, як це типово для Бразилії і Еквадору.

2 Див. http://www.systemicpeace.org/polity/polity4.htm і www.freedomhouse.org.

3 ICN розраховується помноживши ефективне число (парламентських) партій Лааксо-Таагепера на зворотний відсоток місць, які займає президентська партія, а потім поділивши на 10 для зручності.

4 В принципі, коаліційна необхідність є характеристикою президентських мандатів, а не країн, але значення цієї змінної вказують на помітні відмінності між країнами.

Таблиця № 1. Індекс коаліційної необхідності, вибрані роки[5]

Країна	Ефективне число партій (нижн.)	Частка місць през. партії в нижн. палаті парлам. (%)	Індекс коаліційної необх.	Президент, партія
Бразилія (2010)	10.36	17.10	85.88	Русеф, PT
Вірменія (2003)	5.27	0.00	52.70	Кочарян (нез.)
Еквадор (2002)	6.71	25.00	50.33	Гутьєррес, PSP
Чилі (2010)	5.64	14.17	48.41	Піньєра, RN
Росія (1999)	5.49	16.30	46.17	Путін, Єдність
Кенія (2002)	3.48	17.40	28.74	Кібакі, DP
Україна (2010)	3.30	18.00	27.98	Янукович, ПР
Бенін (2006)	3.89	42.17	22.56	Яї Боні, FCBE
Малаві (1994)	2.69	48.00	13.99	Мулузі, UDF

Серед пострадянських режимів, які за рівнем демократії долають наш подвійний поріг, Вірменія (1995-2007), Росія (1994-2003) і Україна (1996-2006; 2010-) є режимами, які найбільше наближаються до чистого президенціалізму (належність до цієї категорії Грузії до 2004 є спірним питанням). Усі ці три режими мали досвід коаліційного президенціалізму, хоча й різною мірою. В Субсахарській Африці, коаліційне президентське правління існувало в демократичних режимах Беніну (1991-), Малаві (1994-) та Кенії (2002-). Тим не менше, ці країни значно різняться між собою коли йде мова про розподіл інституційної влади. Бенін розвинув життєздатну демократію, в той час як у Малаві, президенти, маючи значні позазаконодавчі повноваження, часто були змушені вдаватися до неформальних заходів, щоб сформувати життєздатні законодавчі коаліції. Що стосується Кенії, то тут потужний інститут президентства спирається на формальні і неформальні механізми для створення життєздатної більшості в одному з найбільш упевнених у собі законодавчих органах Африки.

Для сприяння справжньому порівняльному аналізу, ми старалися зібрати рівнозначні дані по всіх дев'яти країнах. Контекстуалізована комбінація кількісних і якісних методів, в поєднанні з інтенсивною консультацією з місцевими вченими та постійними поперечними та міжрегіональними порівняннями, породила широкий набір даних. Зібрані нами матеріали можуть бути розбиті на три основні категорії. По-перше, серія "об'єктивних" показників щодо відносин між виконавчою та законодавчою владою, які почерпнуті з публічної та законодавчої документації та/або отримані від колег. По-друге, наукові консультанти в кожній з дев'яти країн надали нам результати досліджень ситуацій, в яких президентам вдалося (або не вдалося) справитися з внутрішніми конфліктами в їхніх коаліціях щодо окремих політичних питань.

По-третє, ми провели напівструктуровані інтерв'ю з парламентаріями для того, щоб розробити комплекс більш суб'єктивних показників законодавчо-виконавчих відносин. Зокрема, ми взяли інтерв'ю у 30 законодавців у невеликих за розміром парламентах (Вірменія, Бенін, Чилі та Еквадор), у 40 в середнього розміру парламентах (Кенія, Малаві), і в 50 у великих законодавчих органах (Бразилія, Росія та Україна), загалом 350 інтерв'ю. Наш звіт базується саме на цих інтерв'ю. В кожному випадку опитування проводилося згідно пропорції 60/40 поміж членами коаліції та опозиції, щоб врахувати типовий баланс сил в законодавчому органі.

Деякі ключові питання анкети опитування стосувалися загальних поглядів законодавців щодо функціональності президентсько-законодавчих відносин; неформальних інститутів і актів, до яких звертається президент, щоб заручитися парламентською підтримкою; ефективності різних президентських інструментів; і бачення основними політичними гравцями питання горизонтальної підзвітності. По завершенні проекту, багато використаних документів, таких як анкета опитування, будуть розміщені на нашому сайті.

5 Таблиця подає досить типовий президентський мандат по кожній з наших дев'яти країн. У кожній країні ми дивимося на всі релевантні моменти коаліційного президентського правління, оскільки в нашому аналізі одиницею виступає президентський мандат, а не країна.

Таблиця № 2. Облік опитування

Країна	Тип палати парламенту	Розмір	Категорія	Опитані (кількість)	Опитані (%)
Бразилія	Нижня	513	Велика	50	10
Еквадор	Однопалатна	124	Мала	30	24
Чилі	Нижня	120	Мала	30	25
Бенін	Однопалатна	83	Мала	30	36
Кенія	Однопалатна	224	Середня	40[6]	18
Малаві	Однопалатна	193	Середня	40	21
Вірменія	Однопалатна	131	Мала	30	23
Росія	Нижня	450	Велика	50	11
Україна	Однопалатна	450	Велика	50	11

Теорія коаліційного президенціалізму

Порівняльне вивчення президенціалізму зазнало значних теоретичних зрушень протягом останніх 25 років. У 1984 році, Хуан Лінц (Juan Linz) почав роботу над науковим нарисом, який пізніше був опублікований під назвою "Небезпеки президенціалізму" (Linz 1990). Цей нарис, виражаючи серйозні сумніви щодо життєздатності президенціалізму, підкреслює, що президенти, які мають меншість у фрагментованому парламенті, перебувають, значною мірою, в стані неспроможності: виконавчо-законодавчі відносини в цьому випадку характеризуватимуться всеохоплюючим конфліктом. Лінц передрікав зіткнення різних гілок влади. Близько двадцяти років потому, рецензійна стаття двох провідних учених натякає на те, що акцент у дослідженні відносин виконавчої та законодавчої влади в контексті президенціалізму змістився на питання координації, тобто на вивчення механізмів, які дозволяють президентам і парламентам співпрацювати, навіть за несприятливих, на перший погляд, сценаріїв партійної фрагментації та розділеного уряду (Cheibub і Limongi 2010). Найважливішим серед цих механізмів був простий і добре відомий дослідникам парламентаризму протягом майже століття механізм формування коаліції. Якщо виконавча влада не може керувати за підтримки тільки однієї партії в законодавчому органі, вона намагається схилити на свій бік інші партії. Цей принцип відноситься як до парламентаризму, так і до президенціалізму, у випадку, коли президент має меншість в законодавчому органі.

Озираючись назад, здається дивним, що вчені не припускали, що президенти, які прийшли до влади в результаті прямих виборів, будуть брати участь у формуванні міжпартійної коаліції. Що спричинило зміщення вченими акценту з "небезпек президенціалізму" на визнання дієвості коаліцій за останні чверть століття? Роберт Елгі (Robert Elgie) успішно дослідив цю еволюцію (Elgie 2005). Він зазначає, що в 1980-х і на початку 1990-х років домінував класичний аргумент Лінца щодо переваги парламентаризму над президенціалізмом, особливо в молодих, ще не повністю утверджених демократіях. Лінц стверджував, що наявність, в контексті президенціалізму, двох, вибраних шляхом прямих виборів, органів влади - законодавчого і виконавчого - призведе до регулярних конфліктів. Поглиблення конфліктів буде зумовлене природою президентських виборів, на яких переможець отримує все; двовимірним характером президентських повноважень (президент представляє і державу, і партію); і загальною негнучкістю системи, яка базується на жорстко визначених за часом мандатах.

Пізніше, виправляючи початкові аргументи Лінца, Мейверінг (Mainwaring 1993) та Степан і Скач (Stepan і Skach 1993) висловили думку, що проблема полягає не в президенціалізмі як такому, а, скоріше, у "важкому поєднанні" президенціалізму з фрагментованими багатопартійними системами. Ймовірність винекнення конфліктів, про які говорив Лінц, є набагато більшою в багатопартійній системі. Таким чином, біпартизм в цілому вважається кращим, ніж багатопартійність у випадку поділу влади. У третій фазі дискусії, яку ми описали в іншому місці (Chaisty, Cheeseman і

6 Збір інтерв'ю з Кенії перебуває на завершальній стадії.

Power 2014), аргумент щодо "важкого поєднання" став об'єктом критики з боку науковців, які стверджують, що президенціалізм може діяти подібно до парламентаризму - президенти можуть формувати стабільні багатопартійні коаліції, навіть у партійних системах, які слабкі в організаційному аспекті. Цей контраргумент поступово формулювався в період з середини 1990-х до середини 2000-х років і значною мірою базувався на досвіді Латинської Америки, а особливо Бразилії. Нове покоління дослідників, пов'язаних з неоінституціоналізмом, базуючись на дослідженні окремих випадків та між-національних даних, стверджує, що багатопартійний президенціалізм є насправді життєздатним.[7]

Багато теоретичних та емпіричних напрацювань в останні роки було присвячено феномену, який згодом став називатися "коаліційним президенціалізмом". Це поняття стосується тільки багатопартійних президентських режимів.[8] Під коаліційним президенціалізмом ми розуміємо стратегію президентів, обраних прямим голосуванням, які мають меншість в парламенті, направлену на формування надійної міжпартійної підтримки у фрагментованих законодавчих органах. Зокрема, ми класифікуємо ситуацію, як таку, що має ознаки коаліційного президенціалізму, якщо в ній: 1) президент є головним координатором уряду, 2) номінальна партія президента не має статусу більшості в парламенті, і 3) наявні видимі спроби по формуванню коаліції.

З досліджень останніх десяти років випливає те, що коаліційний президенціалізм є набагато поширенішим, ніж вважалося раніше. Дані, зібрані Чейбубом, Пшеворським і Сайегом щодо формування уряду та контролю над парламентськими місцями у всіх демократичних режимах з 1946 по 1999 рік показали, що коаліційні уряди існують в 78,1% випадків, коли в парламенті жодна партія не має більшості і в 53,6% випадків, де президент не має більшості в законодавчому органі (Cheibub, Przeworski і Saiegh 2004, с. 574). Цей висновок спростовує прогноз Лінца, згідно з яким президенти і прем'єр-міністри будуть вести себе інакше при зіткненні з подібними розкладом парламентської фрагментації.

"Інструментарій"

Більшість досліджень, які були присвячені коаліційному президенціалізму до сьогоднішнього дня, використовували одновимірний підхід. Іншими словами, вони зосереджувалися на тому, яким чином президенти використовували один з інструментів в їхньому розпорядженні, щоб сформувати і підтримати парламентські коаліції. Такий підхід є проблематичним, тому що насправді президенти мають цілий ряд інструментів в своєму розпорядженні, і користуються, залежно від контексту. Таким чином, вивчення одного з інструментів забезпечує лише часткове і часто хибне розуміння відносин між виконавчою та законодавчою владою. Для того, щоб мати можливість проаналізувати найсуттєвіші інструменти, якими користуються президенти - законодавчу владу, партійний авторитет, урядове управління, бюджетні повноваження й обмін послугами - ми вводимо поняття "президентського інструментарію", яке дозволяє нам розглядати відносну вагу різних інструментів та їхнього поєднання.[9]

Існуючі дослідження трьох регіонів, які нас цікавлять, дозволяють виділити п'ять основних інструментів, які, на наш погляд, використовуються, хоча й у різних поєднаннях, президентами по всьому світу.

7 Щодо Бразилії, див. наприклад Figueiredo і Limongi 1999, 2000. Важливі докторські дисертацій були написані наступними авторами: Deheza 1997; Amorim Neto 1998; Altman 2001; Zelaznik 2001; Mejía-Acosta 2004; Martínez-Gallardo 2005; Martorelli Hernández 2007; і Zucco Jr. 2007.

8 Термін "коаліційний президенціалізм", як правило, приписується бразильському вченому Сержіо Абранчесу (Abranches 1988), який запровадив термін presidencialismo de coalizão. В Бразилії термін почав швидко використовуватися журналістами і політиками для опису політичної практики, а політологами - в ролі аналітичної парадигми для вивчення демократичного управління. Див. Power 2010.

9 Про розробку концепту із застосуванням до трьох інструментів, див. Raile, Pereira and Power (2011).

1. Законодавча влада
Законодавчі інструменти охоплюють ті повноваження, які є у президентів щодо ініціації, обговорення, змін та прийняття законів. Повноваження, які стосуються порядку денного, можуть бути використані президентом як позитивно, зміцнюючи коаліцію, так і негативно, перешкоджаючи альтернативному порядку денному в рамках коаліції. Вони включають в себе, зокрема, президентську владу ініціювати статутне та конституційне законодавство; видавати укази, які мають нормативні наслідки; накладати вето на закони схвалені парламентом; ініціювати закони в конкретних сферах політики.

2. Партійний авторитет
Під партійним авторитетом мається на увазі вплив, який президент може здійснювати на власну партію, або, в деяких випадках, на об'єднання партій у коаліції (наприклад на партії, які приймають участь в парламентській кампанії, але не висувають свого кандидата на президентських виборах). Ми вважаємо, що чим більший контроль президент має над власною партією, тим краще він/вона зможе забезпечити коаліційний порядок. Становище президентів, які твердо контролюють дуже незначну кількість депутатів і президентів зі слабким контролем над дуже великою партією, ймовірно, мало чим відрізняється; в обох випадках, президент змушений буде ширше застосовувати альтернативні інструменти для того, щоб керувати коаліцією.

3. Розподіл міністерських портфелів
Ми вважаємо, що президенти мають широкі кадрові повноваження і що вони використовують ці повноваження для того, щоб забезпечити собі політичну підтримку. "Кадрові повноваження" можуть значно варіюватися в різних випадках, в залежності від кількості доступних посад і від престижу кожної з них. Незважаючи на те, що призначення на цілий ряд посад часто мають політичне значення, з практичних міркувань ми зосереджуємося на *кадрових призначеннях до кабінету міністрів*, які мають першорядне значення в регіонах, що нас цікавлять.

4. Бюджетні повноваження
Цей інструмент полягає у здатності президента впливати на визначення пріоритетів державних витрат та їхнього виконання, з метою отримання цільової політичної підтримки. Ці повноваження передбачають ряд різноманітних підпунктів, включаючи вплив на підготовку національного бюджету, яка, як правило, є преровативою саме виконавчої гілки влади; влада приймати або відхиляти поправки до законодавства про державний бюджет (яка формально є "законодавчою владою президента"); здатність прискорювати, затримувати, або призупиняти виконання окремих позицій бюджету; і можливість розпоряджатися нецільовими коштами на розсуд виконавчої влади.

5. Обмін послугами
Обмін послугами полягає в угодах між президентом і парламентаріями, при яких політична підтримка неофіційно надається в обмін на економічну підтримку, особисті вигоди, або інші форми особистої допомоги. Неформальний характер цих угод відрізняє їх від бюджетної політики лобіювання інтересів, де фінансові заохочення надаються з ціллю отримати електоральну підтримку в рамках формальних правил політичної гри. Класичним прикладом обміну послугами є той випадок, в якому діючий президент підкуповує депутатів для того, щоб вони голосували певним чином, або забезпечує собі підтримку парламентаріїв, обіцяючи профінансувати їхню наступну виборчу кампанію. Тим не менш, важливо зазначити, що обмін послугами не завжди прирівнюється до корупції, і не завжди має нормативно негативні конотації (Levitsky і Helmke 2006).

У наступному розділі наводиться короткий опис наших висновків про сприйняття парламентаріями цінності цих п'яти інструментів.

Сприйняття парламентаріями використання інструменту

Одне з основних питань нашого проекту стосується найбільш ефективних інструментів, наявних у президентів, щоб керувати коаліціями. Ми попросили всіх наших респондентів розставити п'ять інструментів в порядку їх ефективності. Таблиця № 3 наводить дані за країнами. Одним з аспектів, які впадають в очі, є широкий консенсус щодо значущості міністерських призначень. Роздачу міністерських портфелів найбільш важливим фактором назвали в цілому 44% всіх депутатів, у тому числі абсолютна більшість депутатів в Чилі, Малаві та Україні. Тільки в Еквадорі та Росії парламентарії поставили на перше місце інший інструмент. У випадку з Росією, депутати надали перевагу партійному авторитету, напевно, пам'ятаючи про те, яким чином формування життєздатної політичної організації під керівництвом Володимира Путіна в 2001-2003 роках сприяло його здатності

Таблиця № 3. Оцінка депутатами найефективніших інструментів формування коаліції

	Законодавча влада		Контроль над бюджетом		Урядова влада		Партійний авторитет		Обмін послугами	
кількість випадків (N)	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Бенін (30)	2	7	12	40	14	47	0	0	2	7
Малаві (40)	6	15	7	18	20	50	0	0	7	18
АФРИКА (70)	8	11	19	27	34	49	0	0	9	13
Бразилія (51)	3	6	11	22	31	61	1	2	5	10
Чилі (30)	5	17	5	17	15	50	3	10	0	0
Еквадор (31)	10	32	3	7	1	3	7	23	8	26
Л. АМЕРИКА (112)	18	16	19	17	47	42	11	9	13	12
Вірменія (36)	10	28	2	6	15	42	2	6	2	6
Росія (50)	9	18	8	16	10	20	16	32	5	10
Україна (50)	9	18	4	8	33	66	3	6	2	4
КОЛИШНІЙ СРСР (136)	28	21	14	10	58	43	21	15	9	7
Загалом (318)	54	17	42	13	139	44	32	10	31	10

контролювати парламент. В Еквадорі, депутати також надають значення партійній владі, але вважають, що значні законодавчі повноваження президентів є важливішими.

У багатьох країнах міністерські портфелі розглядаються як не просто важлива, а необхідна складова ефективної коаліції. Діаграма № 1 показує кількість депутатів, які згідні або повністю згідні з твердженням "партія не вступатиме до коаліції президента, якщо вона не буде безпосередньо представленою в уряді". За винятком Беніну та Росії, де партії часто підтримують президента в обмін на інші вигоди, вищенаведене твердження отримало схвалення в решті випадків: 59% в Африці, 68% у Латинській Америці і 51 % у країнах колишнього Радянського Союзу. Крім того, в таких країнах, як Вірменія та Малаві наочно видно, що від президентів очікують пропонування міністерських портфелів в обмін на підтримку нового партнера по коаліції.

Діаграма № 1. Відсоток законодавців, які погодилися з твердженням, що "партія не вступатиме до коаліції президента, якщо вона не буде безпосередньо представленою в уряді."

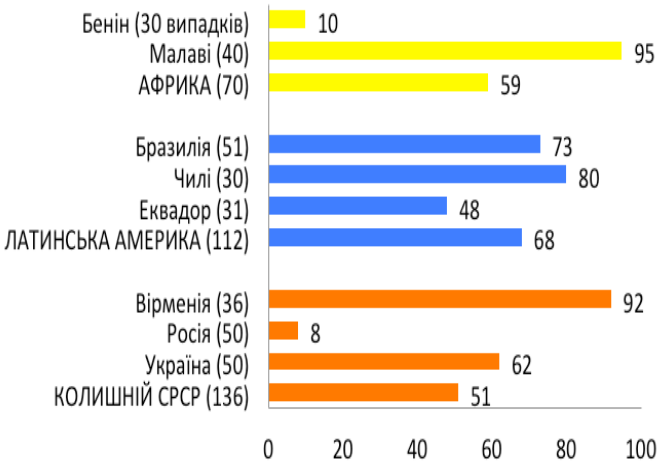

Інший вражаючий висновок з таблиці № 3, це те, що депутати у восьми країнах, представлених тут (ми досі збираємо останні інтерв'ю з Кенії) чітко визнають важливість усіх п'яти інструментів, які ми визначили. За винятком партійного впливу в Беніні та Малаві, й обміну послугами в Чилі, принаймні один парламентарій з кожної країни відзначив важливість кожного з інструментів. Крім того, у відкритих питаннях, які стосувалися досвіду депутатів у цих країнах, багато парламентаріїв навели приклади використання цих інструментів, натякаючи на те, що вони грають певну роль, навіть якщо незначну (див. діаграму № 2).

Діаграма № 2. Частина законодавців, які спонтанно згадали про "підкуп, пільги та шантаж", як важливі моменти в формуванні коаліції[10]

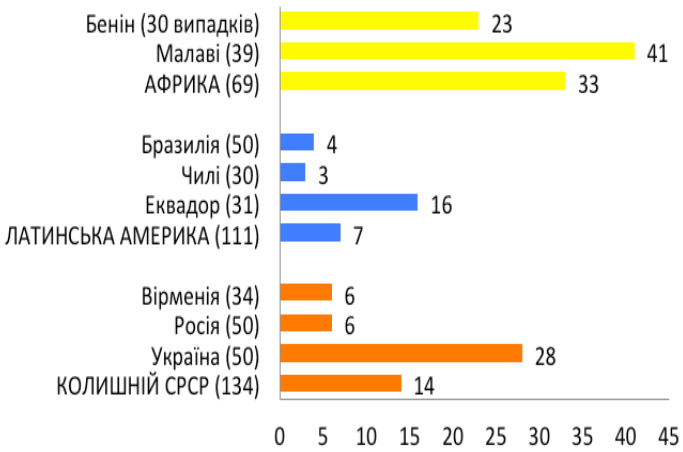

Мабуть не дивно, що згадки про підкуп, пільги і шантаж були найчастішими в тих країнах, в яких демократія є молодою, а політичні інститути слабше утверджені. Загалом, про подібні незаконні стимули, в тій чи іншій формі, вказали 41% депутатів у Малаві, порівняно з 4% в Бразилії, в той час як середнє число депутатів, які вказують на такі фактори, було 33% в Африці в порівнянні з 7% у Латинській Америці та 14% в країнах колишнього Радянського Союзу. Тим не менш, важливо мати на увазі, що відповіді депутатів на це питання можуть більшою мірою відображати їхню готовність відкрито говорити про незаконні заохочення, ніж відносне значення такої практики в їхніх країнах. У квітні 2013 року, прокуратура Бразилії оголосила про намір розслідувати участь колишнього президента Луїза Інасіу Лула да Сілва в незаконних схемах, які передбачали використання державних коштів для оплати партнерів по коаліції за підтримку в 2004-2005 рр. Здається малоймовірним, що 96% депутатів у Бразилії, які в своїх інтерв'ю не згадали про хабарництво або побічний підкуп, були не поінформовані про чутки, що такі схеми реалізовувались на регулярній основі.

В той час, як значення міністерських призначень виділяється і в структурованих і у відкритих відповідях, щодо важливості інших ефективних інструментів, які є у наявності у президентів, рівень згоди надзвичайно низький. Ця розбіжність в поглядах є важливим відкриттям самим собою, адже вона демонструє значні відмінності у функціонуванні президентських коаліцій в різних країнах. Бюджетні повноваження розглядаються як важливий інструмент у всіх восьми випадках, але, за винятком Беніну і Бразилії, депутати не надто наголошують на них в порівнянні з іншими інструментами. Наприклад, в Україні законодавчі повноваження президента вважаються важливішими, ніж бюджетні повноваження. Те ж саме можна сказати й про Еквадор. Все це вказує на те, що не існує єдиного загальнопоширеного способу використання нашого набору інструментів. Швидше за все, президенти, діючи в різних контекстах і з іншими очікуваннями та ресурсами в своєму розпорядженні, по-різному використовують наявні інструменти для формування коаліцій. Звідси випливає, що ми не повинні узагальнювати на основі невеликого числа випадків, і мати на увазі, що схеми, які працюють у випадку деяких президентів можуть не працювати в інших.

Ми спостерігаємо невелику кількість регіональних схем, значною мірою, через чималу внутрішню неоднорідність кожного з наших трьох регіонів. Це не означає, що вартих уваги схем не існує взагалі: слабкість політичних партій в Африці (Carothers 2006) пояснює чому африканські депутати, як правило, надають дуже мале значення партійному авторитету. Водночас, вищезгадані парламентарії, як правило, надають надзвичайно великої ваги бюджетним повноваженням, що зрозуміло, якщо мати на увазі важливість політичного патронажу для політичного життя в цих країнах (Barkan 1976; Barkan і Okumu 1980). Однак, в Африці є також значні відхилення від цього підходу - депутати в Малаві роблять менший акцент на бюджеті, і більший на значних законодавчих повноваженнях, якими користуються президенти.

10 Депутатам було задано ряд питань про практику коаліційної політики в їхній країні. На основі відповідей на ці відкриті питання, була складена ця діаграма.

Стосовно профілю інструментів, обраного депутатами в різних країнах, схожість між Беніном та Бразилією є більшою, аніж схожість між Беніном і Малаві, чи між Бразилією та Еквадором. Рейтинг важливості інструментів, який випливає з наших інтерв'ю з російськими законодавцями ближчий до рейтингу їхніх колег з Еквадору, аніж до рейтингу українських депутатів.

.

Сприйняття законодавцями коаліційного президенціалізму

Що думають законодавці про коаліційну політику загалом? Чи вважають вони, що коаліції є необхідним злом, щоб запобігти політичній нестабільності, або непотрібним засобом закріплення президентської влади і підриву законодавчої відповідальності? Депутати, які прийняли участь у нашому опитуванні, висловилися на користь обох цих тверджень - іноді підтримуючи обидва твердження одночасно. Але що це означає для стабільності коаліційної політики?

Ми попросили депутатів оцінити вплив коаліційного президенціалізму на різні аспекти їхніх політичних систем. Таблиця № 4 показує відсоток законодавців, які "повністю згідні" або "згідні" з тим, що коаліційний президенціалізм є дуже важливим явищем. Існує чіткий консенсус, що формування та підтримка коаліцій президентами має ряд позитивних наслідків. Більшість депутатів вважає, що президентські коаліції дозволяють проводити більш рішучу державну політику. Законодавці у всіх наших країнах, за винятком Росії, також погодилися, що коаліційна практика рішень сприяє представленню різних соціальних інтересів в уряді. Навіть думки російських депутатів, які стали свідками поступового звуження політичного простору, після досвіду коаліційного президенціалізму, розділилися майже 50 на 50. Можливість ширшого представництва різних інтересів та зменшення безвихідних ситуацій в парламенті спонукає переважну більшість депутатів – 100% в Чилі, і більше 75% в п'яти інших випадках – підкреслити позитивний зв'язок між президентськими коаліціями та політичною стабільністю.

Таблиця № 4. Ставлення законодавців до коаліційного президенціалізму (відсоток тих, які погодилися, що коаліційні уряди, як правило, спричиняють нижчевказані результати)

Країна	BRA	CHL	ECU	ARM	UKR	RUS	BEN	MWI
Позитивні чинники								
Покращують рівень державної політики	43	97	84	72	68	68	70	60
Роблять законотворчий процес більш рішучим	35	77	81	81	96	78	73	60
Дозволяють представництво різних соціальних інтересів	65	87	84	78	54	48	87	58
Підвищують рівень демократії в країні	29	87	61	50	30	30	53	45
Сприяють політичній стабільності	78	100	87	81	78	70	83	58
Негативні чинники								
Призводять до стилю політики заснованому на принципі "ти – мені, я – тобі"	94	30	58	72	58	40	90	93
Підривають здатність парламенту притягати президента до відповідальності	92	73	65	61	70	70	76	75
	70	76	75	67	66	60	83	85
Призводять до опортуністичної підтримки чинного уряду	98	40	65	67	66	60	83	85
Підштовхують парламент до визнання провідної ролі президента в законодавчому процесі	78	80	55	64	72	76	67	63

Тим не менш, законодавці також швидко ідентифікують негативні наслідки формування коаліції. Переважна більшість депутатів у кожній країні визнала, що спосіб в який президентська коаліція сприяє рішучості законотворчого процесу має й зворотний бік - вона підриває здатність законодавчого органу притягати до відповідальності виконавчу владу і, що ще гірше, заохочує законодавчий орган передавати процес вироблення політичного курсу в руки президента. Депутати в шести наших країнах також чітко вказують на те, що коаліційна політика не просто посилює перевагу президента, а веде до нової політичної моделі, яка базується на обміні послугами. Важливо відзначити, що ця проблема є найсильніше вираженою в таких країнах, як Бенін (90%) і Малаві (93%), в яких демократія введена нещодавно та наразі є найбільш крихкою.

Тенденція законодавчої влади передавати президентові право вироблення політичного курсу разом зі схильністю до обміну послугами, порушують питання про наслідки коаліційного президенціалізму для довгострокової демократичної консолідації. Тут думки наших респондентів розходяться. Депутати в Бразилії, Росії та Україні рішуче виступають проти твердження, що президентські коаліції підвищують якість демократії. Натомість, законодавці в Чилі та Еквадорі більш позитивно ставляться до такого твердження, що відображається великим відсотком респондентів, які з твердженням погоджуються. Парламентарії у Вірменії, Беніні і Малаві приблизно рівномірно діляться на тих, які вважають практику формування президентської коаліції рушієм демократії і тих які вважають, що вона гальмує демократичний розвиток. Певною мірою, ці результати несуть на собі відбиток недавнього досвіду з демократією, і вказують на те, що погляди депутатів формуються, в першу чергу, під впливом більш загальних політичних тенденцій, незалежно від того чи вони безпосередньо пов'язані з коаліційною політикою чи ні.

Тим не менш, важливо зазначити, що навіть у країнах, де депутати визнають недоліки коаліційного президенціалізму, законодавці сприймають його як необхідне зло. Ми попросили депутатів вибирати між твердженням, що "президентська коаліція, яка домінує парламенті є корисною ... тому що вона сприяє політичній стабільності" та твердженням, що така коаліція є "шкідливою ... тому що вона послаблює демократичну підзвітність". Незважаючи на певні застереження, більшість депутатів в шести з восьми країн прийшли до висновку, що ефект коаліційної політики на політичну стабільність переважає її вплив на якість демократії (таблиця № 5). Тут теж наявні важливі відмінності. Більше 60% депутатів у Бразилії та Малаві вважає загальний вплив коаліційного президенціалізму шкідливим. Це відображає відмінність пріоритетів законодавців у цих країнах, які, здається, більше стурбовані питанням підзвітності, аніж політичної стабільності в усіх аспектах, яких торкається наше дослідження. Значні відмінності існують також всередині країн - як і можна було очікувати, депутати, які мали нагоду бути у виконавчій владі, як правило, більш позитивно ставляться до президентських коаліцій, ніж ті, хто перебував в опозиції.

Як можна пояснити помірне сприйняття президентських коаліцій у великій кількості наших випадків? Найбільш правдоподібне пояснення полягає в тому, що законодавці усвідомлюють, що всі форми правління мають свої сильні і слабкі сторони, і вважають ціну, яку треба платити у випадку коаліційного уряду прийнятною, в порівнянні з однопартійним режимом чи правлінням парламентської меншості. Таким чином, позиція багатьох наших депутатів, здається, є відлунням на відому фразу Вінстона Черчілля про демократію: коаліційний президенціалізм – це найгірша форма правління, за винятком усіх інших, випробуваних досі. Це служить підтвердженням двох моментів, на які вказують існуючі дослідження президентських коаліцій. По-перше, коаліційний президенціалізм є цінним саме тому, що він дозволяє виконавчій владі подолати проблему "важкого поєднання" багатопартійності і президентської влади, й уникнути безвихідної ситуації та занепаду демократії. По-друге, коаліційний президенціалізм продовжить своє існування.

Таблиця № 5. Коаліційний контроль над парламентом підвищує стабільність чи підриває підзвітність?

Країна	Президентська коаліція, яка домінує в парламенті, є благотворною для країни, оскільки вона сприяє політичній стабільності	Президентська коаліція, яка домінує в парламенті, є шкідливою для країни, тому що вона послаблює демократичну підзвітність	"Обидва твердження вірні" (відповідь не передбачена)	кількість
Чилі	82	14	4	28
Бенін	70	30	0	27
Еквадор	60	36	4	25
Україна	54	35	10	48
Росія	53	43	4	49
Вірменія	53	33	13	36
Малаві	38	62	0	37
Бразилія	37	61	2	51

Висновки та майбутні дослідження

Коаліційний президенціалізм є важливим політичним явищем у всьому світі. Для президентів, партії яких не мають більшості в законодавчих органах, коаліції стали привілейованим способом реагування на перебування у меншості в парламенті. Ця тенденція президентів вести себе як прем'єр-міністри дозволяє їм знайти вихід з проблеми "важкого поєднання" багатопартійності та президенціалізму. В результаті, з'являється можливість уникнути безвихідної ситуації в парламенті, щодо якої застерігав Лінц. Тим не менше, коаліційний президенціалізм несе з собою чимало негативних наслідків. Навіть законодавці, які загалом симпатизують коаліційній політиці, вказують на чисельні аспекти, які можуть підірвати демократію. Характерну оцінку депутатів, які взяли участь у нашому дослідженні, можна підсумувати наступним чином: коаліційний президенціалізм підвищує політичну стабільність ціною слабшої горизонтальної підзвітності.

З відповідей законодавців на наше опитування видно, що президенти в різних країнах використовують надзвичайно різноманітні комбінації інструментів для створення і підтримки своїх коаліцій. В той час коли існує чіткий консенсус щодо важливості влади кабінету міністрів, значимість інших інструментів значно варіюється в часі і просторі. Цей висновок, а також той факт, що законодавці в усіх наших восьми країнах визнають важливість п'яти інструментів, описаних у цій статті, демонструють важливість розуміння коаліційного президенціалізму крізь призму президентського "інструментарію".

Подальше дослідження повинне з'ясувати, які інструменти президенти використовують в різних умовах і чому. Ми також повинні краще зрозуміти наслідки комбінацій інструментів для державної політики, політичної стабільності та демократії. Чи є деякі комбінації інструментів більш ефективними, аніж інші? Чи деякі комбінації мають гірші наслідки, і якщо так, то чи можна їх якимось чином зменшити? Проект з коаліційного президенціалізму сподівається дати відповіді на ці запитання в найближчі роки.

Дослідження Проекту з коаліційного президенціалізму триває. За його результатами можна стежити через наш сайт: www.area-studies.ox.ac.uk/presidentialism

Публікації проекту

Chaisty, Paul and Svitlana Chernykh. 2015. "Coalitional Presidentialism and Legislative Control in Post-Soviet Ukraine." *Post-Soviet Affairs*, published online 6 Jan.

Chaisty, Paul. 2014. "Presidential dynamics and legislative velocity in Russia, 1994-2007." *East European Politics* 30 (4): 588-601.

Chaisty, Paul, Nic Cheeseman and Timothy Power. 2014. "Rethinking the 'presidentialism debate': conceptualizing coalitional politics in cross-regional perspective," *Democratization* 21 (1): 72-94. *Winner of the Comparative Area Studies (CAS) Award for the Best Paper awarded by the German Institute of Global and Area Studies*.

Вибрана бібліографія

Abranches, Sérgio. 1988. "Presidencialismo de coalizão: o dilema institucional brasileiro." *Dados* 31: 5-38.

Altman, David. 2001. "The Politics of Coalition Formation and Survival under Multiparty Presidential Democracies." Ph.D. dissertation, University of Notre Dame.

Amorim Neto, Octavio. 1998. "Of Presidents, Parties, and Ministers: Cabinet Formation and Legislative Decision-Making Under Separation of Powers." Ph.D. dissertation, University of California, San Diego.

Barkan, J. D. 1976. 'Comment: Further Reassessment of "Conventional Wisdom:" Political Knowledge and Voting Behavior in Rural Kenya'. *American Political Science Review*, 70, 02: 452-455.

Barkan, J. D., & Okumu, J. J. 1980. 'Linkage without parties: Legislators and constituents in Kenya'. In Lawson, K. *Political Parties and Linkage: A Comparative Perspective*. London: Yale University. 123-146.

Carothers, Thomas. 2006. *Confronting the Weakest Link: Aiding Political Parties in New Democracies*. Washington: Carnegie.

Chaisty, Paul, Nic Cheeseman, and Timothy J. Power. 2014. "Rethinking the 'Presidentialism Debate': Coalitional Politics in Cross-Regional Perspective." *Democratization* 21, no. 1: 72-94.

Cheibub, José Antonio, and Fernando Limongi. 2010. "From Conflict to Coordination: Perspectives on the Study of Executive-Legislative Relations." *Revista Iberoamericana de Estudos Legislativos* (RIEL) 1, no. 1: pp. 38-53.

Cheibub, José Antonio, Adam Przeworski, and Sebastian Saiegh. 2004. "Government Coalitions and Legislative Success under Presidentialism and Parliamentarism." *British Journal of Political Science* 34: 565-587.

Deheza, Grace Ivana. 1997. "Gobiernos de coalición en el sistema presidencial: América del Sur." Ph.D. dissertation, European University Institute.

Elgie, Robert. 2005. "From Linz to Tsebelis: Three Waves of Presidential/Parliamentary Studies?" *Democratization* 12, no. 1: 106-122.

Figueiredo, Argelina, and Fernando Limongi. 1999. *Executivo e legislativo na nova ordem constitucional*. São Paulo: Editora FGV.

Figueiredo, Argelina, and Fernando Limongi. 2000. "Presidential Power, Legislative Organization, and Party Behavior in the Brazilian Legislature." *Comparative Politics* 32, no. 2 (January): 151-170.

Helmke, Gretchen and Stepehn Levitsky, eds. 2006. *Informal Institutions and Democracy: Lessons from Latin America*. Baltimore: Johns Hopkins University Press.

Laakso, Markku, and Rein Taagepera. 1979. "Effective number of parties: a measure with application to Western Europe." *Comparative Political Studies*, 12, 13-27.

Linz, Juan J. 1994. "Presidential or Parliamentary Democracy: Does It Make a Difference?" In Juan J. Linz and Arturo Valenzuela, eds., *The Failure of Presidential Democracy: The Case of Latin America*. *Baltimore*: Johns Hopkins University Press.

Mainwaring, Scott. 1993. "Presidentialism, Multipartism, and Democracy: The Difficult Combination." *Comparative Political Studies* 26: 198-228.

Martínez-Gallardo, Cecilia. 2005. "Presidents, Posts, and Policy: Ministerial Appointments and Political Strategy in Presidential Regimes." Ph.D. dissertation, Columbia University.

Martorelli Hernández, Maria Paola. 2007. "Beyond Deadlock? Legislative Co-Operation in the Latin American Presidential/PR Systems." Ph.D. dissertation, University of Essex.

Mejía Acosta, Andrés. 2004. "Ghost Coalitions: Economic Reforms, Fragmented Legislatures and Informal Institutions in Ecuador (1979-2002)." Ph.D. dissertation, University of Notre Dame.

Raile, Eric, Carlos Pereira, and Timothy J. Power. 2011. "The Executive Toolbox: Building Legislative Support in a Multiparty Presidential Regime." *Political Research Quarterly* 64, no. 2 (June 2011): 323-334.

Raile, Eric, Carlos Pereira, and Timothy J. Power. 2011b. "Presidentialism, Coalitions, and Accountability." In Timothy J. Power and Matthew M. Taylor, eds., *Corruption and Democracy in Brazil: The Struggle for Accountability,* pp. 31-55. Notre Dame: University of Notre Dame Press.

Shugart, Matthew Soberg, and John M. Carey. 1992. *Presidents and Assemblies: Constitutional Design and Electoral Dynamics*. New York: Cambridge University Press.

Stepan, Alfred, and Cindy Skach. "Constitutional frameworks and democratic consolidation: Parliamentarianism versus presidentialism." *World Politics* 46, 01 (1993): 1-22.

Zelaznik, Javier. 2001. "The Building of Coalitions in the Presidential Systems of Latin America: An Inquiry into the Political Conditions of Governability." Ph.D. dissertation, University of Essex.

Zucco Jr., Cesar. 2007. "The Political Economy of Ordinary Politics in Latin America." Ph.D. dissertation, University of California at Los Angeles.

E·S·R·C ECONOMIC & SOCIAL RESEARCH COUNCIL